

Danmarks Bridgeforbund
Hørkær 32B
DK - 2730 Herlev
Telefon +45 48 47 52 13
E-mail: dbf@bridge.dk

Til Skattestyrelsen,
Sendt pr. mail til:
HovedpostkasseJura@sktst.dk

Herlev, den 19. august 2022

Høringsvar 2 (Skattestyrelsens sagsnummer 20-1390503)

Skattestyrelsen har den 7. juli 2022 udsendt et udkast til styresignal om indførelse af moms på tankesport. Høringsfristen udløber den 1. september 2022.

Tankesportsforbundet (DTF) er paraplyorganisation for Danmarks Bridgeforbund, Dansk Backgammon Forbund, Dansk Go Forbund, Dansk L'hombre-Union, Dansk Skak Union, Dansk Tarokforbund, Mahjong Danmark, Dansk Shogi Forbund og Dansk Othello Forbund.

Tankesportsforbundet afgiver hermed følgende udtalelse:

1. Overordnet

Overordnet gøres det gældende, at der ikke er grundlag for nu, snart fem år efter afgørelsen fra EU-domstolen, at ophæve den nuværende momsfrigørelse efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 5. Dette støttes i første række på tidsforløbet, på at medlemsforbundene ikke driver erhverv, men sport, og at hidtidig momspraksis underbygger dette, samt at EU-domstolens afgørelse af 26. oktober 2017 ikke i øvrigt kan føre til et andet resultat.

Endvidere gøres det – med betydelig styrke – gældende, at forbundenes aktiviteter er momsfrie i medfør af momslovens § 13, stk. 1, nr. 6 som kulturel aktivitet. Det bemærkes herved, at den nævnte afgørelse fra EU-domstolen udtrykkeligt ikke har taget stilling til dette synspunkt i sagen med det engelske bridgeforbund.

a. Trods adskillige ændringer i årenes løb af momsloven er lovens § 1 fortsat gældende:

§ 1. Erhvervsmæssig levering af varer og ydelser med leveringssted i Danmark er afgiftspligtig efter denne lov. Afgiftspligtig er ligeledes erhvervelse af varer fra andre EU-lande og indførsel af varer fra steder uden for EU. Afgift efter loven betales til staten.

Medlemmerne af de danske tankesportsforbund driver ikke erhverv. Ved erhvervsdrift forstås, at formålet (blandt andet) er at opnå et økonomisk overskud. Forbundene og

stort set alle deres medlemsforeninger har ikke dette som formål, og det indgår da heller ikke i deres formålsparagraffer. Der er alene tale om (tanke)sportsbetonede foreninger, selv om de ikke er medlemmer af Danmarks Idrætsforbund.

Det bemærkes herved, at visse aktiviteter med tilknytning til tankesportsforbundene er momsregistrerede, som de efter deres karakter skal være. Dette gælder således Bridgeforbundets butik og medlemsblad, og det gælder Dansk Skak Salg ApS, hvis anparter ejes 100 procent af Dansk Skak Union.

Allerede fordi tankesportsforbundenes virksomhed ikke er erhvervsmæssig, kan de ikke anses som momspligtige, ligesom de jo i øvrigt ikke er skattepligtige, da de er sammenslutninger bestående af foreninger.

b..DTF har forhørt sig hos de største bridgeforbund i andre EU-stater og har herved fået oplyst, at afgørelsen fra EU-domstolen ikke har medført, at der er lagt moms på bridge i hverken Tyskland, Sverige eller Frankrig. Dette taler stærkt for, at afgørelsen her efter næsten fem år ikke har været opfattet som retningsgivende for en ændring af hidtidig praksis.

Med hensyn til rækkevidden af den pågældende afgørelse foreligger det ikke umiddelbart oplyst, om The English Bridge Union Limited, der var part i sagen, har et erhvervsmæssigt formål, men det kan af betegnelsen "Limited" formentlig udledes, at der er tale om en selskabskonstruktion, da Limited jo betyder, at enhedens økonomiske ansvar er begrænset.

DTF har derfor søgt nærmere informationer om den engelske bridgeunions forhold og har herved fået oplyst, at (i modsætning til de danske medlemmer af DTF) er English Bridge Union (EBU) ikke en forening, idet den er registreret som Ltd med 2.000 aktier, som er fordelt mellem distrikterne. EBU er IKKE fuldt skattefritaget, og af dets regnskab fremgår blandt andet at,

" the company is liable to Corporation Tax only on investment income, on chargeable capital gains, and on trading with non-members"

EBU har ikke tidligere været moms fritaget. EU-afgørelsen fra 2017 er fremkommet på baggrund af, at EBU søgte om for fremtiden at opnå moms fritagelse med den begrundelse, at bridge er sport.

EBU er således et aktieselskab, hvorimod de danske tankesportsforbund består af ikke-erhvervsdrivende foreninger.

Hvis styringssignalet gennemføres, er det i øvrigt uklart, præcis hvilke ydelser (kontingenter, turneringsindskud, kursusgebyrer o.l.), der skulle omfattes af en momspligt. I EBU udgør kontingentindtægten anslået 1-2% af de samlede indtægter fra de engelske klubber. I Danmarks Bridge Forbund er det tilsvarende tal over 80%. Den resterende del er indtægter, som baseres på spilleaktiviteten i klubberne. Dette understreger til fulde, at forholdene hos det aktieselskab, der driver den engelske

bridge, er fundamentalt forskellige fra dem, der kendetegner den danske bridge og øvrige danske tankesportsgrene, der alle har foreningslivet som omdrejningspunkt.

EU-afgørelsen er derfor ubrugelig som løftestang for at lægge moms på de danske tankesportsgrene, der udøves under en helt anden struktur og med vægten lagt på det foreningsmæssige med heraf følgende kontingentfinansiering mv.

c. Bridge dyrkes ikke kun i regi af Danmarks Bridge Forbund. Tværtimod spilles det i omfattende grad i regi af Ældre Sagen og vistnok her med flere deltagere, end der er medlemmer af Bridgeforbundet

På det online-møde, som Tankesportsforbundet havde med Skattestyrelsen den 15. december 2021, blev det oplyst, at Ældre Sagen ikke er blevet hørt om udkastet til styresignal, men at Ældre Sagens bridge vil blive betragtet på samme måde som Bridgeforbundet i relation til spørgsmålet om moms. En gennemførelse af styresignalet ville herefter i vidt omfang, og formentlig helt utilsigtet, ramme en aktivitet, der er til glæde for mange ældre.

Hvis Ældre Sagens aktiviteter og andre sports/kultur-aktiviteter i almennyttige foreninger vil blive omfattet af en ny momspraksis, vil det være uhyre svært at sætte grænserne. Hidtil har praksis med god grund beskyttet vigtige aktører i det danske forenings- og kulturliv.

2. Tankesport er sport

For så vidt angår spørgsmålet om momsfristagelse for tankesport som sportsaktivitet skal Tankesportsforbundet henholde sig til sit høringssvar af 6. januar 2022. Det fastholdes således, at bridge, skak mm. på samme måde som f.eks. e-sport (jf. SKM 2020.309.SR) fortsat skal være momsfritaget. Dette høringssvar gengives med visse ændringer her:

a. Tankesportsforbundene og deres medlemsforeninger har til formål at drive "sport", hvilket jo allerede fremgår af begrebet "tankesport", som er almindeligt anerkendt, herunder af Skattestyrelsen i udkastene til styresignal. Man vil heri blot ikke anerkende, at tankesport kan anses for sport i momslovens forstand, da der er "et meget begrænset fysisk element forbundet med at udøve denne aktivitet", som det hedder i afsnit 4 i det første udkast til styresignal.

I denne forbindelse kan der henvises til de afgørelser, som Skattestyrelsen har omtalt i dette udkast. Der foreligger her en fast og langvarig praksis, som støtter Tankesportsforbundets opfattelse.

Navnlig er Skatterådets afgørelse i SKM2020.309SR interessant. I afgørelsen blev det bekræftet, at e-sport udgør en aktivitet, der er omfattet af begrebet "sport", jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 5, som refereret i udkastet til styresignal: .

”SKM2020.309.SR

Skatterådet bekræfter, at e-sport udgør en aktivitet, der er omfattet af begrebet "sport", jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 5.

Skatterådet fandt, at henset til Skattestyrelsens øvrige praksis, herunder praksis vedrørende den momsmæssige behandling "baneskydning", samt tilknytningen af et fysisk træningsprogram til udøvelsen af e-sport i spørgers regi, at EU-Domstolens krav, hvorefter begrebet "sport" som omhandlet i momssystemdirektivets artikel 132, stk. 1, litra m) er begrænset til aktiviteter, der opfylder den almindelige betydning af dette begreb, som er karakteriseret ved et ikke ubetydeligt fysisk element, var opfyldt."

E-sport udøves siddende ved en computer og med aktivering af en mus med udslag på computerens skærm. Der er her tale om en aktivitet, der er helt parallel til de forhold, som kort- og brætspil udøves under i regi af DTF. Det kan her tilføjes, at bl.a. bridge og skak af og til også spilles virtuelt via computere, hvilket ikke mindst har været tilfældet i perioden med forsamlingsforbud i foreningerne under pandemien. Tilbage står således alene den vægt, som Skatterådet har lagt på tilknytningen af et fysisk træningsprogram.

Inden for tankesporten anbefaler alle ledere og trænere, at deltagerne holder sig i god fysisk form. I nogle tilfælde udmøntes det hen ad vejen i en eller anden form for "træningsprogrammer" og i andre tilfælde blot i almindelige anbefalinger. Under alle omstændigheder er turneringer med langvarige spil og partier på f.eks. 5-6 timer, som det ofte er tilfældet, så fysisk krævende, at man ikke kan gennemføre dem uden at holde sig i god fysisk form. Om der så skal foreligge et egentligt formelt fysisk træningsprogram eller ej, kan ikke være afgørende.

Selv om f.eks. lægning af kort eller flytning af en brik ikke i sig selv er nogen særligt krævende fysisk bevægelse, er selve varigheden af spillet, sammenholdt med de samtidige krav til koncentration, hukommelse, strategisk og logisk tænkning en meget væsentlig fysisk faktor. Måske er der ikke tale om "idræt", men det er almindeligt anerkendt, at der er tale om "sport", når der udøves tankesport.

Resultatet af en undersøgelse foretaget i 2015 peger blandt andet på, at bridge fremmer både det fysiske og det mentale helbred. Dette er utvivlsomt også tilfældet for de øvrige grene inden for tankesporten. En sammenfatning af undersøgelsens resultater kan findes via dette link:

https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/124223826/Bridge_PIXI_19.11.15.pdf

De aktiviteter, som medlemmerne af DTF udøver, er fuldstændigt analoge til e-sporten, og dermed er Skatterådets afgørelse i den pågældende sag også helt dækkende for tankesportens momsmæssige behandling.

b. I den aktuelle høring er der henvist til

"Momsnævnets afgørelse 781Mn fra 1982"

Momsnævnet fandt, at en privat bridgeklub, der blev drevet fra lokaler indrettet til spil i en ejerlejlighed, ikke var omfattet af momsfritagelsen i den daværende momslovs § 2, stk. 3, punkt e, 1. pkt. (nuværende momslovens § 13, stk. 1, nr. 5). Deltagerne var placeret på

undervisnings-, trænings- eller turneringshold. Indehaveren forestod selv undervisnings- og træningsaktiviteterne. Prisen for deltagelse var ca. 65 kr. pr måned, og overskuddet tilfaldt ubeskåret indehaveren.

Klubben var medlem af Danmarks Bridgeforbund, der afholder landsdækkende turneringer, men hverken klubben eller landsforbundet var tilmeldt nogen idrætsorganisation.

Momsnævnet fandt, at klubbens aktiviteter var omfattet af afgiftspligten. Aktiviteterne kunne derfor ikke anses for at være sportsaktiviteter af den art, der er undtaget fra afgiftspligten i henhold til momsloven. Dette var dels på grund af den manglende tilknytning til idrætsorganisationerne, dels på grund af den erhvervsmæssige karakter.

Derimod fandt Momsnævnet, at bridgeklubber, som var tilknyttet Danmarks Bridge forbund, og hvis vedtægter var opbygget efter forbundets standardvedtægter, ikke var momspligtige for den bridgeundervisning og træning, der foregik i klubregi til klubbens medlemmer. I disse situationer fandt Momsnævnet, at ydelsen indgik som et naturligt led i klubbens sportsaktiviteter". (Vor fremhævelse)

Konkluderende er det utvivlsomt, at tankesporten også fremover skal være moms fritaget som følge af dens status som sport.

2. Tankesport er kultur

Under alle omstændigheder skal tankesport fortsat være moms fritaget i dets egenskab af kulturel aktivitet, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 6.

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

...

5) Ydelser i nær tilknytning til udøvelsen af sport eller fysisk træning, der præsteres af virksomheder, der ikke drives med gevinst for øje, til fordel for sports- og idrætsudøvere samt opkrævning af entré ved sportsarrangementer. Fritagelsen omfatter dog ikke arrangementer, hvor der deltager professionelle sports- og idrætsudøvere, fodboldkampe dog kun, når der deltager professionelle på begge hold.

6) Kulturelle aktiviteter, herunder biblioteker, museer, zoologiske haver og lign., samt levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil. Fritagelsen omfatter dog ikke radio- og fjernsynsudsendelser, biograf- og teaterforestillinger, koncerter og lign.

a. I denne forbindelse bemærkes indledningsvis, at Skattestyrelsen i sit resume til nyt udkast til styresignal har anført følgende:

"På baggrund af EU-Domstolens dom i sag C-90/16, The English Bridge Union Limited, ændres dansk praksis for visse tankesportsaktiviteter.

Det er således åbenbart alene den snart fem år gamle EU-dom, der er begrundelsen for at ville lægge moms på tankesport.

I henseende til tankesport som kulturel aktivitet er det imidlertid ganske forfejlet at bruge EU-dommen som begrundelse. I dommen hedder det således udtrykkeligt i præmis 28:

28 En sådan fortolkning foregriber ikke spørgsmålet om, hvorvidt en aktivitet, som indebærer et tilsyneladende ubetydeligt fysisk element, i givet fald kan henhøre under begrebet »kulturelle ydelser« som omhandlet i direktivets artikel 132, stk. 1, litra n), når aktiviteten henset til sin udøvelse, historie og de traditioner den indgår i, i en bestemt medlemsstat optager en plads i såvel denne medlemsstats sociale og kulturelle arv, at den kan betragtes som en del af medlemsstatens kultur. Domstolen har i denne forbindelse fastslået, at den tilsvarende bestemmelse i direktiv 77/388 giver medlemsstaterne en skønsmæssig beføjelse til at afgøre, hvilke kulturelle tjenesteydelser de fritager (jf. i denne retning dom af 15.2.2017, British Film Institute, [C-592/15](#), EU:C:2017:117, præmis 24).

EU-dommen er således helt værdiløs som argument for at lægge moms på tankesporten som kulturel aktivitet, idet kultursynspunktet udtrykkeligt ikke er efterprøvet i dommen.

Tankesportsforbundet har i sit høringssvar af 6. januar 2022 argumenteret meget omfattende for, at tankesporten er omfattet af begrebet ”kulturel ydelse”. Uanset dette har man i udkastet til styresignal herom alene anført følgende 3½ linje som et resultat og reelt uden begrundelse:

”Skattestyrelsen finder ikke, at tankesport, herunder bridge er aktiviteter, der kan henhøre under begrebet ”kulturelle ydelser” i momslovens forstand. Skattestyrelsen har således ikke kunne identificere at fx bridge optager en plads i den danske sociale og kulturelle arv, hvorved den kan betragtes som en del af den danske kultur”

Det er ejendommeligt, at Skattestyrelsen mener på 3½ linje at kunne affeje den massive argumentation for tankesportens klare placering i kulturlivet, som Tankesportsforbundet har gjort rede for i sit første høringssvar. Og de pågældende linjer indeholder reelt alene en konklusion og ikke anden argumentation end, at Skattestyrelsen ”ikke kunne identificere...” .

b. Skak, bridge m.fl. har været kendt i mange år og er både lokalt og på landsplan almindeligt anerkendt som væsentlige kulturfaktorer.

Det ville være helt urimeligt, hvis disse aktiviteter skulle ”falde i et hul”, fordi man hverken vil anerkende dem som sport eller som kulturfaktor, selv om de i betydelig grad lapper ind over begge dele, og herunder er de fuldt ud kultur. Det vil f.eks. være et voldsomt paradoks, hvis tankesporten med sine hobbyprægede sportsgrene skulle være momspålagt, samtidig med at visse dele af den professionelle sport ikke er det.

Tankesportsforbundet lægger afgørende vægt på, at der er tale om kulturelle aktiviteter, som vore medlemsforbund udøver gennem deres hundredvis af foreninger i åbenhed og i et nært samspil med de lokale kulturelle miljøer på biblioteker, i skoler, kulturhuse og forsamlingshuse mm, samt i det hele taget hvor mennesker mødes. De er velkendte i lokalsamfundene, hvor de er almindeligt anerkendte som kulturfaktorer og som samlingspunkter på tværs af blandt andet alder, køn, etnicitet og social baggrund. Foreningerne er således også mønstereksempler på, at det lader sig gøre at skabe integration mellem mennesker, der ellers ikke ville mødes.

Som illustration af f.eks. skakspillets placering i de lokale kulturmiljøer vedlægges som

Bilag 1 en omfattende bibliografi, der giver et godt indtryk af, hvor grundigt skakklubbernes aktiviteter er beskrevet i tidens løb og

Bilag 2 et notat om skak som kulturfaktor.

c. Tankesportsforbundet modtager årligt i støtte fra Kulturministeriet i henhold til udlodningsloven et beløb, der i 2021 udgjorde 850.000 kr. Beløbet udbetales i henhold til udlodningsloven af Kulturministeriet til Danmarks Idrætsforbund, der overfører det til Tankesportsforbundet, som fordeler det forholdsmæssigt til sine medlemsforbund.

d. Senest har Tankesportsforbundets næststørste medlem, Dansk Skak Union, fra Kulturministeriets bladpulje modtaget ca. 56.000 kr. i støtte til udgivelsen af sit medlemsblad, Skakbladet, jf. uddrag af Dansk Skak Unions bogføring::

1066 Tilskud fra Kulturministeriets bladpulje -55.855,33

Støtten er ydet i henhold til Lov nr. 1214 af 27. december 2003 om distributionstilskud til visse periodiske blade og tidsskrifter, og i henhold til lovens § 1 som tilskud til distribution i Danmark af visse periodiske blade og tidsskrifter af almennyttig eller humanitær karakter eller inden for områderne kultur, undervisning, idræt, miljø og religion. Efter den tilhørende bekendtgørelse nr. 1181 af 2. november 2017 er det her dennes § 1, stk. 1, nr. 4 eller 5), der kan være relevant, jf. nedenfor:

- 1) Almennyttige eller almenvælgørende emner, fortrinsvis generel information om samfund og omverden, sociale forhold, sundhed og sygdom.
- 2) Humanitære organisationers virke.
- 3) Undervisning og skoleforhold, herunder enkelte fag.
- 4) Idræt, fortrinsvis information om idrætsgrene og foreningsliv i tilknytning hertil.
- 5) Kunst og kultur, fortrinsvis information om billedkunst, litteratur, musik, film og teater samt kulturformidling og kulturbevaring.
- 6) Miljø, fortrinsvis information om naturbevaring og naturforbedring, alternativ energi, miljøbeskyttelse og miljøopretning.
- 7) Religiøse emner, dvs. blade udgivet af trossamfund, sammenslutninger af trossamfund eller organisationer, der er oprettet af ét eller flere trossamfund eller en kreds af trossamfundsmedlemmer. Ved et trossamfund forstås en organisation eller forening, der er anerkendt eller godkendt som trossamfund af Kirkeministeriet.

Tankesportsforbundets organisationer er således anerkendt af Kulturministeriet som kulturfaktorer af væsentlig betydning, og opremsningen i momslovens § 13, stk. 1, nr. 6, er efter sin ordlyd alene en eksemplifikation.

3. Konklusion mv.

Tankesporten er således utvivlsomt både sport og kultur, også i "momslovens forstand". Det bemærkes herved, at "momslovens forstand" ikke kan løsrives fra realiteterne, der som beskrevet placerer tankesporten i et krydsfelt bestående af både sport og kultur -, og i hvert fald kultur. Derimod levner realiteterne ikke noget hul til, at tankesport hverken er sport eller kultur. I så fald måtte man spørge: "Hvad er det så?"

Da Kulturministeriet er anført på adressatlisten for udkastet til styresignal, går Tanquesportsforbundet ud fra, at dette ministerium afgiver en udtalelse. Hvis dette mod forventning ikke sker, bør Kulturministeriet mere udtrykkeligt anmodes om en udtalelse.

Med venlig hilsen
Danmarks Tanquesports-Forbund (DTF),

Kurt Als,
formand

Charlotte Fuglsang,
direktør